ހިއުމަން ރައިޓްސް ކޮމިޝަން އޮފް ދި މޯލްޑިވްސް
މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ

ކޮރަޕްޝަނާ ދެކޮޅަށް ސިވިލް ސަރވިސްގެ މުވައްޒަފުން އަމަލުކުރަންޖެހޭ ގޮތުގެ ގަވާއިދުގެ ފުރަތަމަ ޑްރާފްޓަށް ހިއުމަން ރައިޓްސް ކޮމިޝަނުން ހުށަހަޅާ ޚިޔާލު

މުޅި ގަވާއިދާއި ބެހޭގޮތުން ހުށަހަޅާ ޚިޔާލު:

1. މި ގަވާއިދުގެ މާއްދާތަކުގެ ތަރުތީބު ނަންބަރާއި އަދި އޭގެފަހުގައިވާ މާއްދާތަކުގެ ނަންބަރުތަކާއި އަދި އަކުރުތައް އަލުން ތަރުތީބުކުރުން މުހިއްމުކަމެއްގެ ގޮތުގައި ފާހަގަކުރަމެވެ.

2. މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ކޮންމެ މުއައްސަސާއެއްގައި އެތިކްސް ކޮމިޓީތަކުގައި އަމަލުކުރާނެގޮތުގެ ޕްރޮސީޖަރގެ ޓެމްޕްލޭޓެއް މި ގަވާއިދުގެ ޖަދުވަލުގައި ހިމެނުން މުހިއްމުކަމެއްގެ ގޮތުގައި ފާހަގަކުރަމެވެ.

3. މި ގަވާއިދަކީ ހުރިހާ ބައެއްގެ ކޮރަޕްޝަނާއި ދިމާވެއްޖެ ޙާލަތްތަކުގައި އަމަލުކުރަންވީ ގޮތް ހަމަޖައްސާ ގަވާއިދެއްކަމަށްވާތީ، އެއީ ބަލައިގެ ކޮރަޕްޝަނުގައި އެކަށީގެންވާ އަމަލުކުރަންޖެހޭ ގޮތް ފާހަގަކޮށް މި ގަވާއިދުގެ އިތުރުން ކޮރަޕްޝަން އެކުލަވާލެވޭ ޤާނޫނީ އެހެނިހެން ގަވާއިދުތަކާ ގުޅުވައިގެން މުހިއްމު ކަމެއްގެގޮތުގައި ފާހަގަކުރަމެވެ.

ވަކިވަކި މާއްދާތަކަށް ހުށަހަޅާ ޚިޔާލު:

ނޯޓް: ރަތްކުލަ ބޮޑުކޮށް ދަބްލްކޮށް ދައްކާ ފަދައިން އިތުރު ކޮމިޝަނުގެ ހުށަހެޅުންތަކެވެ.

#	ކޮރަޕްޝަނާ ދެކޮޅަށް ސިވިލް ސަރވިސްގެ މުވައްޒަފުން އަމަލުކުރަންޖެހޭ ގޮތުގެ ގަވާއިދު (ޑްރާފްޓް)		
#	ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތް	ކޮމިޝަނުގެ ހުށަހެޅުން	އިޞްލާޙުކުރަން ހުށަހަޅާ ސަބަބު
1	4 ވަނަ މާއްދާ: ކޮރަޕްޝަނަށް ރިޕޯޓްކުރުން 4.1 ވަނަ މާއްދާ: އިދާރާގެ އެޗްއާރ އޮފިސަރ ޒިންމާ އަދާކުރުން ދިމާވާނަމަ ނުރައްކާތެރި ކޮރަޕްޝަނުން ވިސްނާ ގެއްލުން ދެކޮޅު ...	4.1 ވަނަ މާއްދާއަށް އަދަދުން އަންނަނިވިގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން: ދިމާވާނަމަ ނުރައްކާތެރި ކޮރަޕްޝަނުން ވިސްނާ ގެއްލުން ...	- ކޮރަޕްޝަނާ ދެކޮޅަށް މުވައްޒަފުންނަށް ދިމާވާނަމަ ... ސިވިލް ސަރވިސްގެ ކޮންމެ އިދާރާއެއްގައި ހުންނަ ...

	އޮތުން ވަރަށް މުހިންމެވެ. މި ފަދަ ކޮރަޕްޝަނަށް ތަޢާރުޒުވުމުގެ ގޮތުން ސިވިލް ސަރވިސްގެ ކޮންމެ އިދާރާއެއްގައި އެޖެންސީ އެކްޝަން ޕްލޭނެއް އެކުލަވައިލެވިފައިވާނެއެވެ. މިގޮތުން އެކުލަވައިލާ އެޖެންސީ އެކްޝަން ޕްލޭންގައި އަންނަނިވި ބައިތައް ހިމެނިފައިވާނެއެވެ. (ހ) އެޖެންސީއަށް ރިސްކްތަކާން ގޮތް (ށ) އެޖެންސީ ބާރުތަކުގައި އޮފީސް އިމާރާތުން ފިޔުން ޒުސްތަކާން ގޮތް (އިމްޕްލިމެންޓޭޝަން ޕްލޭން) (ނ) އެޖެންސީ ބާރުތަކުގައި ޟާބިތަ މަސައްކަތްތަކުގައިކުރަން އަޅުވަނީ ދަގުކަލާ ކޮރަޕްޝަން އަޅުވުން ނަހުކުމުގެ ކަރިޝަން އަލަމުކުރާން ގޮތް (ރ) އޮފީސް އިމާރާތް ހިސާބުކުރުން ވަޒް ކޮރަޕްޝަން ދިނުން އަލަމުކުރަނިވި ގޮތް (ބ) މިހުން ސަލާމަތްކުރުމާއި ސިއްރު އެހިތެރިކަން ޕްރޮޓެކްޝަނުގައި މަސައްކަތް ކޮރަޕްޝަން އަލަމުކުރަނިވި ގޮތް (ޅ) އެޖެންސީ ފުލުހުންގެ ދަރުން ތަފާތު އަކި މަސައްކަތްތައް ހަވާލުކުރާ ކޮރަޕްޝަންގެ މަޢުލޫމާތު (މަގާމު، ނަން، ގްރޭޑް ނަންބަރު ފަދަ)	އެކްޝަން ޕްލޭނެއް އެކުލަވައިލެވިފައިވާނެއެވެ. މިގޮތުން އެކުލަވައިލާ އެޖެންސީ އެކްޝަން ޕްލޭންގައި އަންނަނިވި ބައިތައް ހިމެނިފައިވާނެއެވެ. (ހ) އެޖެންސީއަށް ރިސްކްތަކާން ގޮތް (ށ) އެޖެންސީ ބާރުތަކުގައި އޮފީސް އިމާރާތުން ފިޔުން ޒުސްތަކާން ގޮތް (އިމްޕްލިމެންޓޭޝަން ޕްލޭން) (ނ) އެޖެންސީ ބާރުތަކުގައި ޟާބިތަ މަސައްކަތްތަކުގައިކުރަން އަޅުވަނީ ދަގުކަލާ ކޮރަޕްޝަން އަޅުވުން ނަހުކުމުގެ ކަރިޝަން އަލަމުކުރާން ގޮތް (ރ) އޮފީސް އިމާރާތް ހިސާބުކުރުން ވަޒް ކޮރަޕްޝަން ދިނުން އަލަމުކުރަނިވި ގޮތް (ބ) މިހުން ސަލާމަތްކުރުމާއި ސިއްރު އެހިތެރިކަން ޕްރޮޓެކްޝަނުގައި މަސައްކަތް ކޮރަޕްޝަން އަލަމުކުރަނިވި ގޮތް (ޅ) އެޖެންސީ ފުލުހުންގެ ދަރުން ތަފާތު އަކި މަސައްކަތްތައް ހަވާލުކުރާ ކޮރަޕްޝަންގެ މަޢުލޫމާތު (މަގާމު، ނަން، ގްރޭޑް ނަންބަރު ފަދަ) (ކ) އެޖެންސީއަކަށްގައި އެކުލަވައިލާ ކޮރަޕްޝަނުގެ ސަރުކާރުގެ ދަށުން އެހެން ފަދަ މުއްސަސާއާއި މަސައްކަތްތައް ޕްރޮޓެކްޝަނުގައި އަލަމުކުރަނިވި ގޮތް	ކަރަސްޕޮންޑް ކޮރަޕްޝަނަށް ފިޔަވަޅު ގެއްލުން ކުރިއަރުވުމަށް މިންވަރު ކަނޑައަޅަން ފަރާތްކުރުމެވެ. - އެކަނިކަން ޤާނޫނުތަކުގައި އަލަމުކުރާ މިފަދަ ގައިޑްލައިންތަކަކީ ބަލައިލައިފައި އިންޓަރނޭޝަނަލް ޖެނެވާ ކޮންވެންޝަނާއި އޮޕްޓިކަލް އެސެސްމަންޓް ސިސްޓަމް އެންޑް ކޮންޓްރޯލް ހެދުމަ ސަރވިސަސް އިން ޖެނެރަލް ރިޕޯޓު ގައިޑްލައިންގެ 4 ވަނަ ބާބުގެ 4.6.1 ވަނަ މާއްދާގައި އެޖެންސީ ޕްލޭންގައި ސައިބަރސެކިއުރިޓީ ސިސްޓަމް މި އެންމެ އަލަސް ފުރުޞަތުއްގައި ޕްރޮޓެކްޓެޑްކަމަށް މިފަދަ ޕްލޭނުގައި ނަފްސާނީގޮތުން އަސަރުކޮށްފައިވާ ފަރާތްތަކަށް އެ ޕްލޭނުން އަރައިގަތުމަށް އަލުން އާންމު ޕްލޭނަށް ރަޖިސްޓްރީކުރުން މިހުރުމު އެދި އެއް ކަމަށް ބާރުފޯރުކުރިއްވާނެ ފާހަގަކޮށްލަމެވެ.
2	4.2 ވަނަ މާއްދާ: އިލެކްޝަން ޕްލޭން އަދި ޕްރޮސީޖަރ ތައްޔާރުކުރުން އެޖެންސީގެ ޕްލޭންގައި އިލެކްޝަންގެ ކަންތައްތައް ރަނގަޅަށް ތަރުތީބުކޮށް ކުރިއަށް ނުގެންދިޔައިމާ ނަމަ މުވައްޒަފުންނަށް	4.2 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އަދި (ރ) އަންނަނިވިގޮތަށް އިސްލާހުކުރުން (ޅ) އިތުރުކުރުމަށް: އެޖެންސީގެ ޕްލޭންގައި އިލެކްޝަންގެ ކަންތައްތައް ރަނގަޅަށް ތަރުތީބުކޮށް ކުރިއަށް ނުގެންދިޔައިމާ ނަމަ	- މި މާއްދާގައި އެކުލަވައިލެވޭނެ ބައިނަލްއަޤްވާމީ އިލެކްޝަން ޕްލޭންގައި ރައްޔިތުން ސަރުކާރުގެ އަދި އިލެކްޝަންތަކުގެ މުވައްޒަފުން ރައްޔިތުން ސަރުކާރުން ގެންދިޔުމަށް މަގުދެއްކުމަށް ގޮތުގެ ޚާއްޞަ ހިމެނުމަށް މުހިއްމު ކަމެއްކަމުގައި ފާހަގަކޮށްލަމެވެ.

	ވާނުވާ ނޭނގުމުގެ ސަބަބުން މުވައްޒަފުންނާއި އިދާރާތަކާއި ތަނާއްޗަށް ގެއްލުންވާ މިންވަރު ބޮޑުވާނެއެވެ. އެހެންކަމުން އެމަޖެންސީގެ ޙާލަތުގައި އިދާރާއިން މިހެން އިޢުލާނުކުރުމުގެ ގޮތުން އެކުލަވާލެވޭން ވާނެއެވެ. ގޮތުން އެކުލަވާލެވިފައިވާ ޤަވާޢިދާ ކަނޑައަޅައި ހިމެނިދާނެއެވެ. (ހ) އެމަޖެންސީގައި އިދާރާތުން މުވައްޒަފުން ހުސްކުރަންޖެހޭ ބާރުތަކެއް (ށ) އިޢުލާނުކުރުމުގައި މުވައްޒަފުންނަށް އިޖާބަދޭން ބަލަހައްޓާ ކަމަށް (ނ) އިޢުލާނުކުރަން ހުރިހާ ސަލާމަތީ ކަނޑައަޅާ ބަދަލުކުރުން (މުސާރަޔާއި ޚިދުމަތްތަކުގެ ބަދަލުކުރުން) (ރ) އިޢުލާނުކުރުމުގައި ހުއްޓާ އުފެދިދާނެ ބާރުތަކާ ފަރާތްތަކުން ހިފެހެއްޓުމުގައި ބަދަލުކުރާ ގޮތް (ބ) އެމަޖެންސީ އިޢުލާނުކުރުމާ ވަކިވުމުގައި ހުއްޓާ މަސައްކަތް ކުރަންޖެހޭ ފަރާތްތައް ބަދަލުކުރެވޭ ގޮތް	މުވައްޒަފުންނަށް ވާނުވާ ނޭނގުމުގެ ސަބަބުން މުވައްޒަފުންނާއި އިދާރާތަކާއި ތަނާއްޗަށް ގެއްލުންވާ މިންވަރު ބޮޑުވާނެއެވެ. އެހެންކަމުން އެމަޖެންސީގެ ޙާލަތުގައި އިދާރާއިން މިހެން އިޢުލާނުކުރުމުގެ ގޮތުން އެކުލަވާލެވޭން ވާނެއެވެ. ގޮތުން އެކުލަވާލެވުމުގައި ޤަވާޢިދާ ކަނޑައަޅައި ހިމެނިދާނެއެވެ. (ހ) އެމަޖެންސީގައި އިދާރާތުން މުވައްޒަފުން ހުސްކުރަންޖެހޭ ބާރުތަކެއް (ށ) އިޢުލާނުކުރުމުގައި މުވައްޒަފުންނަށް އިޖާބަދޭން އަދާކުރުމަށް ކަމަށް (ނ) އިޢުލާނުކުރަން ހުރިހާ ސަލާމަތީ ކަނޑައަޅާ ބަދަލުކުރުން (މުސާރަޔާއި ޚިދުމަތްތަކުގެ ބަދަލުކުރުން) އަދި މި ފުރުޞަތުގައި އޮފީސް އިމާރާތުން ހުސްކޮށް ގެންދާން ބަދަލުކުރެވޭ ސަލާމަތީ (ސާފުކުރުން)ގެ މަސައްކަތް ހިމެނުން (ރ) އިޢުލާނުކުރުމުގައި ހުއްޓާ އުފެދިދާނެ ބާރުތަކާ ފަރާތްތަކުން ހިފެހެއްޓުމުގައި ބަދަލުކުރާ ގޮތް (ބ) އެމަޖެންސީ އިޢުލާނުކުރުމާ ވަކިވުމުގައި ހުއްޓާ މަސައްކަތް ކުރަންޖެހޭ ފަރާތްތައް ބަދަލުކުރެވޭ ގޮތް (ޅ) އިޢުލާނުކުރެވޭނެ ސަރުކާރު އެންމެ ދަށް ހަމަތައް މަސައްކަތް ކުރަންޖެހޭ ފަރާތްތައް ބަދަލުކުރެވޭ ގޮތް	އަދި މި މާއްދާގައި އިޢުލާނުކުރުމުގައި ހުއްޓާ އުފެދިދާނެ ބާރުތަކާ ފަރާތްތަކާއި ގުޅޭ ކަން ހިމެނުމަކީ އިޢުލާނުކުރުމުގައި އެންމެ ބޮޑަށް ފަރާތްތަކަށް ފެންނަން އަދި ހުއްޓާ އުފެދިދާނެ ބާރުތަކާ ފަރާތްތަކުން ފޯރުކޮށްދޭ ހުރިހާ ކަމެއް ހިމެނެން މަސައްކަތް ކުރަން ބަދަލުކުރެވޭ ގޮތް. - ދިމާވާ ކަރަންޓުގެ ގޮތުން އިމާރާތުން މުވައްޒަފުން އިޢުލާނުކުރަނީ ގޮތަށް މުވައްޒަފުން ނެރެއްކުރުން ސަލާމަތީ ކަރަންޓު އަދި ރައްކާތެރިކަމުގެ ގޮތުން އޮފީސް ގެ މަސައްކަތް ކުރަން ފުރުޞަތު ލިބިދޭ ގޮތަށް ބަދަލުކުރުމަށް މި މާއްދާގައި ހިމެނުމަކީ ހުރިހާ ގޮތަކުން އިޙްތިރާމް މި ގާނޫނުގައި ހިމެނުން ލިބިދޭ ބަދަލުކުރުމަށް ބަދަލުކުރަން.
3	5.1 ވަނަ މާއްދާ: މުވައްޒަފުން ތަޢާރުފުކުރުން އެމަޖެންސީ އޮފީސަށް ފުރުޞަތުގައި މަސައްކަތް ކުރުމުގެ ގޮތްތަކަށް މުވައްޒަފުން ތަޢާރުފުކުރުން	5.1 ވަނަ މާއްދާ އެންމެހައި ފަރާތްތަކަށް ޙިމާޔަތް ދިނުން (ރ) އިތުރުކުރުމަށް:	- މި މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ތަޢާރުފުން ތިބެވައިދާ މުވައްޒަފުންގެ ޙައްޤު ކަނޑައަޅައިދީ އެ އިތުރުގެ ޙައްޤު މުވައްޒަފުންގެ

	ކައުންސިލުން މުވައްޒަފުން އަދި އިދާރާއަށް ލިބިދާނެ ގެއްލުން ކުޑަކުރުމަށްޓަކައި، ކައުންސިލުގެ ހިންގުމުގައި އުޅޭ ކަންތައްތަކުގައި ހަރަކާތްތެރިވާން މުވައްޒަފުން ތަމްރީނުކުރުން މުހިއްމުވޭ. މި ގޮތުން ތިރީގައި ފާހަގަކޮށްފައިވާ ދާއިރާތަކުގެ ތަޢުލީމު ކޮށްދު ދާއިރާއަކުން ތަމްރީން ލިބިފައިވާ އެއް މުވައްޒަފަކު، ސިޓީ ކައުންސިލުގެ ކޮންމެ އިދާރާއެއްގައި ހުރުން މުހިއްމުވޭ. (ހ) ފަސްޓް އެއިޑް ޓްރެއިނިންގ (ށ) ފަޔަރ ފައިޓިންގ ޓްރެއިނިންގ (ނ) އެމަޖެންސީ ރެސްޕޮންސް ޓްރެއިނިންގ	އެމަޖެންސީ އެކްސެސް ޕްލޭންގައިވާ މަސްއޫލިއްޔަތު ޚާއްސަކޮށް މުވައްޒަފުން ތަމްރީނުކުރުން ކައުންސިލުން މުވައްޒަފުން އަދި އިދާރާއަށް ލިބިދާނެ ގެއްލުން ކުޑަކުރުމަށްޓަކައި، ކައުންސިލުގެ ހިންގުމުގައި އުޅޭ ކަންތައްތަކުގައި ހަރަކާތްތެރިވާން މުވައްޒަފުން ތަމްރީނުކުރުން މުހިއްމުވޭ. މިގޮތުން ތިރީގައި ފާހަގަކޮށްފައިވާ ދާއިރާތަކުގެ ތަޢުލީމު ކޮށްދު ދާއިރާއަކުން މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު ކައުންސިލުގައި އެ އިދާރާގެ ޖުމްލަ މުވައްޒަފުންގެ ނިސްބަތަށް ބަލައި އަންނަނިވި ދާއިރާތަކުގެ ތަމްރީން ލިބިފައިވާ މުވައްޒަފުން ސިޓީ ކައުންސިލުގެ ކޮންމެ އިދާރާއެއްގައި ތިބެންވާނެއެވެ. (ހ) ފަސްޓް އެއިޑް ޓްރެއިނިންގ (ށ) ފަޔަރ ފައިޓިންގ ޓްރެއިނިންގ (ނ) އިމަރޖެންސީ ރެސްޕޮންސް ޓްރެއިނިންގ (ރ) ސައިކޮލޮޖިކަލް ފަސްޓް އެއިޑް ޓްރެއިނިންގ	ނިސްބަތަށް ބަލައި މުވައްޒަފުން ކަނޑައެޅުމަކީ މުހިއްމުކަމެއްކަމުގައި ފާހަގަކުރަމެވެ. - ދިމާވެދާނެ ކާރިސާއަކުން މުވައްޒަފުންނަށް ލިބިދާނެ ނަފްސާނީ ގެއްލުމަކުން އަރައިގަތުމަށް ރެގިއުލަރުން ސިޓީ ކައުންސިލްގެ ކޮންމެ އިދާރާއެއްގައި ނަފްސާނީ ފުރަތަމަ އެހީ (ސައިކޮލޮޖިކަލް ފަސްޓް އެއިޑް)ގެ ދާއިރާއިން ތަމްރީންވެފައިވާ މުވައްޒަފުން ތިބުމަކީ މުހިއްމުކަމެއްކަމުގައި ފާހަގަކުރަމެވެ.
4	5.2 ވަނަ މާއްދާ: ހުރިހާ މުވައްޒަފުންނަށް އެންމެހައި ދުވަ ތަމްރީން ކައުންސިލަކުން ތަޢާރުފުގެ ގޮތުން ސިވިލް ސަރވިސްގެ އިދާރާތަކުން އަލުން ފަށާ އެމަޖެންސީ އެކްސެސް ޕްލޭންގައި ބެހޭގޮތުން ކަންތައްތަކުން މުވައްޒަފުން އަހުލުވެރިކުރުމުގައި ދިމާވެދާނެ އެމަޖެންސީގެ ކައުންސިލުގެ ބޮޑެތި މުވައްޒަފުންނަށް އެންގެއިނދުމުގައި ކައުންސިލުގެ ޕްލޭންތަކަށް މުވައްޒަފުންގެ	5.2 ވަނަ މާއްދާ އެންސަރިއެޖަމަށް އިންފޯމޭޝަން (ރ) އިތުރުކުރުމަށް: ކައުންސިލަކުން ތަޢާރުފުގެ ގޮތުން ސިވިލް ސަރވިސްގެ އިދާރާތަކުން އަލުން ފަށާ އެމަޖެންސީ އެކްސެސް ޕްލޭންގައި ބެހޭގޮތުން ކަންތައްތަކުން މުވައްޒަފުން އަހުލުވެރިކުރުމުގައި ދިމާވެދާނެ އެމަޖެންސީގެ ކައުންސިލުގެ ބޮޑެތި މުވައްޒަފުންނަށް އެންގެއިނދުމުގައި ކައުންސިލުގެ ޕްލޭންތަކަށް މުވައްޒަފުންގެ	- މި މާއްދާގައި ކައުންސިލުގެ ޕްލޭނާއި ގުޅޭގޮތުން ސްޓާފުގައި މިޤޭ މުވައްޒަފުންނާއި، ހުރިހާއެއް ގުޅޭގޮތުން މުވައްޒަފުންނަށް ކުރިމަތިވާ ނަފްސާނީ އަދި ޖިސްމާނީ އަސަރުތައް އިންޖީނިއަރިންގ ބަލައި ކެޓަގަރީގެ ކުރީގެ ފަސްޓް ރެސްޕޮންސްއާ ގުޅޭނޫނީ ބައިތައް ހިނގާދާނެ ތަމްރީން ކުރެވޭނެ ޕްރޮގްރާމްތައް ފަރުމާކުރަމުންދޭ ކަމުގައި ކަނޑައަޅަން ފާހަގަކުރަމެވެ.

	ސަލާމަތަށް އިޤްތިޞާދުގެ ގެއްލުން އިދާރާގެ ހުރިހާ ދުވަސްވަރުން އަދިޖާގާ ތަކެތި ނުރައްކާ ތިބެނިވިއްޔާ ޕްރޮގްރާމް ނުރައްކާ ގާނޫނީ ގޮތުން މިންވަރުތަކާ ސަބަބުން ދެބެލުން ޕްރޮގްރާމް ތިބޭގޮތަށް ތަރުތީބު ރިޢާޔަތްކުރެވޭގޮތަށް. (ހ) އުފެދުމުގެ ކާރިސާތަކުގައި ފަސޭހަ ދުވަހެއް ޖަމާޢަތުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު ޖެހޭގޮތާ (ށ) ކާރިސާތަކުގެ ރައްކާތެރިވުމުގެ ގޮތުން ފިޔަވަޅުތައް (ނ) އުފެދުމުގެ އިންޖީނިއަރިންގ ޓެކްނިކަލް (ރ) އުފެދުމުގެ އިންޖީނިއަރިން އިމާރާތް ގެއް (ބ) އުފެދުމުގެ ކާރިސާތައް އިމާރާތް ދުވަސްޖަހާނުން ނުކުންނަން ގެއްލި އިންޖީނިއަރ ތިބެވޭނެ އެއްކޮށް ތަކެއްޗަށް ޓެކްނިކަލް (ޅ) ބެލުމުގައި ގުޅޭ ރައްކާތެރިކަމުގެ އާލާތްތައް ބޭނުންކުރާ ގެއް	ސަލާމަތަށް އިޤްތިޞާދުގެ ގެއްލުން އިދާރާގެ ހުރިހާ ދުވަސްވަރުން އަދިޖާގާ ތަކެތި ނުރައްކާ ތިބެނިވިއްޔާ ޕްރޮގްރާމް ނުރައްކާ ގާނޫނީ ގޮތުން މިންވަރުތަކާ ސަބަބުން ދެބެލުން ޕްރޮގްރާމް ތިބޭގޮތަށް ތަރުތީބު ރިޢާޔަތްކުރެވޭގޮތަށް. (ހ) އުފެދުމުގެ ކާރިސާތަކުގައި ފަސޭހަ ދުވަހެއް ޖަމާޢަތުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު ޖެހޭގޮތާ (ށ) ކާރިސާތަކުގެ ރައްކާތެރިވުމުގެ ގޮތުން ފިޔަވަޅުތައް (ނ) އުފެދުމުގެ އިންޖީނިއަރިންގ ޓެކްނިކަލް (ރ) އުފެދުމުގެ އިންޖީނިއަރިން އިމާރާތް ގެއް (ބ) އުފެދުމުގެ ކާރިސާތައް އިމާރާތް ދުވަސްޖަހާނުން ނުކުންނަން ގެއްލި އިންޖީނިއަރ ތިބެވޭނެ އެއްކޮށް ތަކެއްޗަށް ޓެކްނިކަލް (ޅ) ބެލުމުގައި ގުޅޭ ރައްކާތެރިކަމުގެ އާލާތްތައް ބޭނުންކުރާ ގެއް (ކ) ކާރިސާ ވާއިރު ދުވަސް ދުވަސްޖަހާނުން ކުރިމަތި ވާހަކަ ޖަލްސާގައި އަދި ނަފްސާނީ ގެއްލުންތަކުން ފުރަޞަތު ދިނުން ދޭން ގެއް	5
- ކާރިސާގެ ހާލަތުގައި ދުވަސްޖަހާނުން މަޢުލޫމާތު ދިނުމުގައި ވިލާވެސް ބޭރުން ދުވަސްޖަހާނުން އެ ހަބަރުގައި ދުވަސް ކުރާނެ އަސާސީ ކުރިމަތިކުރެވޭ ދެވެނި ދިނުމަށް ސަލާމަތާއި ދިނުމަށް	6 ވަނަ މާއްދާގެ 6.1 އަންނަނިވި ގޮތަށް ބަދަލުކުރުން:	6 ވަނަ މާއްދާ: ކާރިސާތަކުގެ މަޢުލޫމާތު ދުވަސްޖަހާނުން އެންގުން 6.1 ވަނަ މާއްދާ: މަޢުލޫމާތު ފޯރުކޮށްދިނުމުގައި އިދާރާގެ ދައުރު	5

	ކާރިސާގެ ހާލަތުގައި މުވައްޒަފުންގެ ރައްކާތެރިކަމާއި ލިބިދޭން ގެއްލުން ކުޑަކުރުމުގެ އިތުރުން އިދާރާގެ ދައުރު މުވައްޒަފުންގެ އިތުބާރު ގާއިމުކުރުމަށްޓަކައި، އެ ފަދަ ދަނޑިވަޅުތަކުގައި ތަޢާ، ބައްބަ މަޖުބޫރުކަމުގެ ފުރުޞަތުދީފައިވާން ސަލާމަތުކަމަށްދޭން ވާނެއެވެ. އެ ގޮތުން ކާރިސާގެ ހާލަތުގައި މުވައްޒަފުންނާ މަޢުލޫމާތު ބަދަލުކުރުން ވަސީލަތްތަކާއި ގޮތްތަކާއި ކަނޑައެޅުން ކަނޑައަޅާ ވަގުތު އެ ގޮތްތައް މުވައްޒަފުންނާ ހިއްސާކުރަންވާނެއެވެ.	ކާރިސާގެ ހާލަތުގައި މުވައްޒަފުންގެ ރައްކާތެރިކަމާއި ލިބިދޭން ގެއްލުން ކުޑަކުރުމުގެ އިތުރުން އިދާރާގެ ދައުރު މުވައްޒަފުންގެ އިތުބާރު ގާއިމުކުރުމަށްޓަކައި، އެ ފަދަ ދަނޑިވަޅުތަކުގައި ތަޢާ، ބައްބަ މަޖުބޫރުކަމުގެ ފުރުޞަތުދީފައިވާން ސަލާމަތުކަމަށްދޭން ވާނެއެވެ. އެ ވަގުތު މަޢުލޫމާތު ހިއްސާކުރުމުގައި ބޭނުންކުރާނެ މުވައްޒަފުންނާ އޮފީހާއި ދުރުގައި ކަނޑައެޅޭ ގޮތްތަކުގެ ތެރޭގައި ކާރިސާގެ ހާލަތުގައި މުވައްޒަފުންނާ ބަދަލުކުރެވޭނެ ވަސީލަތްތަކާއި ގޮތްތައް ކަނޑައަޅާ ވަގުތު އެ ގޮތްތައް މުވައްޒަފުންނާ ހިއްސާކުރަންވާނެއެވެ. އަދި ގޮތްތައް މުވައްޒަފުންނާ މަޢުލޫމާތު ފޯރުކޮށްދިނުމަށް އެ އިދާރާއަކުން ކަނޑައަޅަންވާނެއެވެ.	މުއައްސަސާގެ ކަމަށް ވާހަކަދައްކަވާ. އަދި އެފަދަ މުސާޖިލުކާއި ނުވަތަ ހާލަތުގައި ގުޅުން ލިބޭ ހަރަކާތް މުވައްޒަފުކަން ދިމާވާފަދަ ކުއްލި ނަފްސާނީ ހާލަތެއް ވިސާވެސް ކުޑަކުރުވުން ގޮތަކަށް މުސާޖް ދިނުމާއި އަދި އެފަދަ ހާލަތްތަކުގައި ފަސާޖް ޒަރޫރީ ސިކިއުރިޓީ އެއްބަސް މުވައްޒަފުން އެފަދަ މުވައްޒަފުންނަށް އެކުލަވާލެވޭނެ ހަރަކާތްތަކުގެ އިންތިޒާމުތައް ހަމަޖެހިފައި ހުރުމާއި މުއައްމު ކަމެއްކަމަށް ވާހަކަދައްކަވާ. - އަދި މަޢުލޫމާތު ފޯރުކޮށް ވަސީލަތްތަކެއް ބޭނުން ނުކުރާ މުވައްޒަފުންނާ އެ ނުން ގޮތަކަށް އެ މަޢުލޫމާތު ފޯރުކޮށްދިނުން އިދާރާއިން ކަނޑައަޅަން ބޭނުންތެރި މުއައްމު ކަމެއްކަމަށް ވާހަކަދައްކަވާ.
6	6.1 ވަނަ މާއްދާ: ސީދާ ގޮތުން އަސަރުކުރާ މުވައްޒަފުން ކަނޑައެޅުން މުވައްޒަފު އެއީ ކާރިސާއެއްގައި ސީދާ ގޮތުން އަސަރުކޮށްފައިވާ ވަރުގޮތްކަން ކަނޑައަޅާނީ، ދިމާވި ކާރިސާއެއްގައި މުވައްޒަފަށް، މުވައްޒަފު ދިރިއުޅޭ ތަނަކަށް (ދިރިއުޅޭ ގެ)، މުވައްޒަފުގެ އާއިލާގެ މީހަކަށް (މަންމަ، ބައްޕަ، އަނބި/ފިރި، ދަރިން) ނުވަތަ މުވައްޒަފުގެ މުދަލަށް ގެއްލުމެއް ލިބިފައިވާ ހާލަތުގައެވެ.	6.1 ވަނަ މާއްދާއަށް އަންނަނިވި އިބާރާތް އިތުރުކޮށް އިސްލާހުކުރުން: މުވައްޒަފު އެއީ ކާރިސާއެއްގައި ސީދާ ގޮތުން އަސަރުކޮށްފައިވާ ވަރުގޮތްކަން ކަނޑައަޅާނީ، ދިމާވި ކާރިސާއެއްގައި މުވައްޒަފަށް، މުވައްޒަފު ދިރިއުޅޭ ތަނަކަށް (ދިރިއުޅޭ ގެ)، މުވައްޒަފުގެ އާއިލާގެ މީހަކަށް (މަންމަ، ބައްޕަ، އަނބި/ފިރި، ދަރިން)، މުވައްޒަފުގެ ބޯޓުފަހަރުގެ ދަތުރުގައިވާ މީހަކަށް ނުވަތަ މުވައްޒަފުގެ މުދަލަށް ގެއްލުމެއް ލިބިފައިވާ ހާލަތުގައެވެ.	- މުވައްޒަފަކަށް ކާރިސާއިން އަސަރުކުރާއިރު އެ މުވައްޒަފެއްގެ އަނބި ގޮތް އާއިލާގެ މީހެއް ފިރާވާ އެ މުވައްޒަފެއްގެ ބޯޓުފަހަރުގެ ދިއުމާއި ފަހަރުތަކުގެ ކުރާއަސަރަކުން ސީދާ ގޮތުން އެ މުވައްޒަފަކަށް އަސަރު ކުރާނެ ކަމަށް ވާތީ މި މާއްދާއަށް މުވައްޒަފުގެ ބޯޓުފަހަރުގެ ދަތުރުގައިވާ މީހަކަށް ހިމެނުމަކީ މުއައްމު ކަމެއްކަމަށް ވާހަކަދައްކަވާ.

7	7.3 ވަނަ މާއްދާ: ކައުންސިލުންގެ ޚިދުމަތް ދިނުމުގެ މަގު ވަކިކޮށްދިނުން މުވައްޒަފަކު ދިމާފުވައިގާ ބާރަތު އިދާރާއިން ދެންނެވުމަން ފަދު މުވައްޒަފު ކައުންސިލްގެ ބާރުންނާ ވަދަ ބާރަތްއަގައި ޒުރިކަން ފާހަގަކުރެވުނަމަ ކައުންސިލްގެ ނަގުދުގެ މުރާޖަޢުކަން މުވައްޒަފަކު ބަނދު އެކަމަށް މުވައްޒަފަކު މަގު ވަކިކޮށްދިނުމެވެ. އެ ގޮތުން ކައުންސިލުގެ ޚިދުމަތް ހިފާ ފަރާތްތައް ވަރަވަކަށް މައްސަލަ މުވައްޒަފަކު އިދާރާއިން ފަރާތްކުރެވޭނެއެވެ. އަދި މުވައްޒަފު އެދިއްޖެ ނަމަ ކަމާ ގުޅޭ އިދާރާތަކާ ގުޅުއިގެން އެޑްމިނިސްޓްރޭޓިވް ހުއްދަދިނުމަށް އިޖުރާއަތުކުރެވޭނެއެވެ.	7.3 ވަނަ މާއްދާގެ ސުރުޚީއާއި މާއްދާގެ އިބާރާތް އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން: 7.3 ވަނަ މާއްދާ: ކާރިސާތަކާއި ގުޅިގެން މުވައްޒަފުންގެ ނަފްސާނީ ދުޅަހެޔޮކަން އިތުރުކުރުމަށް ކައުންސިލުން ބާއި އެފަދަ އެހީތެރިކަން ޚިދުމަތްތައް ދޭނެ މަގު ވަކިކޮށްދިނުން މުވައްޒަފަކު ދިމާފުވައިގާ ބާރަތު އިދާރާއިން ދެންނެވުމަން ފަދު މުވައްޒަފު ކައުންސިލްގެ ބާރުންނާ ވަދަ ނަމަ ކައުންސިލްގެ ނަގުދުގެ މުރާޖަޢުކަން މުވައްޒަފަކު ބަނދު އަދި އެކަމަށް މުވައްޒަފަކު އަމިއްލައަށް އެފަދަ އެހީތެރިކަން ބޭނުންވާނަމަ ބަދަލުކުރަން އެކަމަށް މުވައްޒަފަކު މަގު ވަކިކޮށްދިނުމެވެ. އެ ގޮތުން ކައުންސިލުގެ ޚިދުމަތް ހިފާ ފަރާތްތައް ވަރަވަކަށް މަސައްކަތްކުރާ މުވައްޒަފަކު އިދާރާއިން ފަރާތްކުރެވޭނެއެވެ. އަދި މުވައްޒަފު އެދިއްޖެ ނަމަ ކަމާ ގުޅޭ އިދާރާތަކާ ގުޅުއިގެން އެފަދަ ޚިދުމަތްތައް މުވައްޒަފަކު ލިބިދިނުމަށް އިޖުރާއަތުކުރެވޭނެއެވެ.	- މުވައްޒަފުނާ ނަފްސާނީ ބިރުކަރުކަމުގެ ތުހުމަތު ހުށަހަޅައިރު، އެ މުވައްޒަފަކަށް އަމިއްލައަށް އެ ޚިދުމަތްތަކުން ދަތިވާނެގޮތުގައި މިވަރަށް ޚިދުމަތްތައް ހޯދުމަށް އާސަންދަ ނުވަތަ އެންސްއިރިން އެހީތެރިކަން ބޭނުންވާވަރަށް ބާރުތަކުގައި އެކަންތައް ޚިދުމަތް ހޯދައިދިނުމަށް މުވައްޒަފަށް އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުމަށް މުޅިއަށް ކަނޑައަޅުއްގައި ވާހަކަދައްކަމެވެ.

<u>11 ޖޫން 2021</u>

ތަސްދީޤުކުރި ފަރާތް: ބިދުރާ މެމްބަރު

މަޤާމް: އ. ޒާހިދާ އަޒީޒާ